

Naslov: Sramota: Više nam se isplati uvoz

2183

Beograd -- Jedemo sve više uvozne hrane. Domaći proizvođači od oktobra prošle godine rade sve manje. S druge strane, uvoz prehrambenih proizvoda raste.

Tokom 2012. godine potrošili smo oko 40 miliona dolara više na strane namirnice, nego godinu pre.

Zbog jačanja dinara, upozoravaju stručnjaci, strana roba je počela da zamenjuje domaću.

Srpska industrija u decembru prošle godine je konačno zabeležila rast od dva odsto, i tako za nijansu popravila godišnji prosek. Poslednjeg meseca prošle godine, osim prehrambene industrije, posustala je i proizvodnja gume i plastike, zbog problema u pirotskom "Tigru".

Hladno vreme nas je nateralo na veću proizvodnju električne energije, a dobar rezultat su imali i derivati nafte, farmaceuti, pa i hemijska industrija. "Fijat" je praznovao od katoličnog Božića, tako do automobili nisu povukli srpski izvoz.

Ekonomisti u prva tri meseca ove godine očekuju rast industrijske proizvodnje za 2,5 odsto, u odnosu na isti period lane. Cene će, međutim, nastaviti da rastu i to tri odsto u odnosu na decembarske. Izvoz bi trebalo da poraste 15 odsto, dok će uvoz biti na nivou iz istog perioda 2012. godine.

"Prehrambena industrija je u novembru imala pad od šest, a u decembru od 5,4 odsto, i to je loša vest", smatra Vladimir Vučković, urednik "Makroekonomskih analiza i trendova" Ekonomskog instituta.

Suša je uzela danak, ali je i zbog jačanja dinara došlo do zamenjivanja domaće proizvodnje. Veća konkurencija treba da potiče od veće liberalizacije, a kod nas potiče od nerealno stabilnog kursa. Ako devizni kurs obezbedi jeftin uvoz, vidimo loše posledice za izvoz. Čini se da olako prihvatamo stabilan kurs jer nam odgovara u ličnim kalkulacijama, ali je poguban za naš izvoz.

Ekonomista Stojan Stamenković veruje da bi veći uvoz prehrambenih proizvoda mogao da utiče na cene. Naši proizvođači bi mogli da se prilagode uvoznim cenama, ali da li će tako i biti, zavisi od monopola.

"Treba proučiti pitanje subvencija, jer je poljoprivreda u Evropskoj uniji subvencionisana. Osnovni problem je odnos naših proizvođačkih cena i cena u trgovini. Ta velika distorzija cena ima svoje izvoriste u monopolima", upozorava Stamenković.